

Verslag EU Onderwijs-, Cultuur-, Onderwijsraad, onderdeel Jeugd 16 februari 2007

Essentie

Op de agenda staat een document dat nader in gaat op de implementatie van het Europese Jeugdcompact. De Raad neemt conclusies aan die als input zullen dienen voor de Europese Voorjaarsraad.

Verder bespreekt de Jeugdraad een discussienota over de vooruitzichten voor het Europees jeugdbeleid. Het teamvoorzitterschap voor de komende anderhalf jaar stelt voor in de aanloop naar de evaluatie van de Open Methode van Coördinatie jeugd (OMC) in 2008 te discussiëren over het Europees jeugdbeleid van de toekomst.

Verslag

Jeugdcompact

De raad neemt de kernpunten aan, die vervolgens aan de Europese Raad worden gezonden.

Discussienota vooruitzichten voor het Europees jeugdbeleid

Het voorzitterschap geeft aan dat het een gedachtewisseling betreft over de toekomstige perspectieven van het jeugdbeleid. Het doel is te komen tot een visie op Europees jeugdbeleid na 2009.

Het voorzitterschap stelt dat jeugdbeleid steeds belangrijker wordt in de Europese discussie. De situatie vraagt om actie. Jongeren hebben gemeen dat ze moeilijk aan het werk komen. Ongeveer 15% van de jongeren heeft geen opleiding en er is grote werkloosheid. In dat kader is gezinsbeleid van groot belang. Het voorzitterschap heeft twee prioriteiten voorgesteld: ervaringen bundelen en gebruiken en het koppelen van het jeugdbeleid aan andere beleidsvelden. Er wordt gestreefd om in mei conclusies op te stellen.

Voor de Europese Commissie is een discussie over het toekomstig jeugdbeleid van belang. Het debat over de toekomstperspectieven loopt nog steeds. Het doel is er voor te zorgen dat jongeren hun potentieel volledig kunnen benutten. De discussie moet bijdragen aan meer efficiëntie en richtsnoeren voor het jeugdbeleid. Punten waarop gefocust kan worden: sociale achterstand, vroegtijdig schoolverlaten, mismatch tussen vraag en aanbod, cultuur, insluiting en integratie. De Europese Commissie benadrukt de veelgelaagdheid van het beleid.

Cyprus vindt het een nuttig document voor de verdere ontwikkeling van het jeugdbeleid. Het is van belang dat de samenwerking goed verloopt en dit document kan hiervoor zorgen. Cyprus vraagt aandacht voor een betere horizontale aanpak en sociale cohesie. Spanje stelt dat de OMC nog beter kan werken. Dit zou kunnen gebeuren door betere communicatie tussen alle lagen. Ook een goede uitwisseling van best practices en een horizontale aanpak kunnen een positieve rol spelen. Spanje benadrukt ook het belang van een betere participatie van jongeren in het maatschappelijke leven en op het lokale niveau. Doordat Spanje een jeugddimensie in de nationale hervormingsplannen heeft, stelt Spanje dat het daardoor een lagere jeugdwerkloosheid heeft.

België mist de culturele dimensie in de discussie. Deze is van belang omdat deze zorgt voor identiteit en cohesie. Jongeren hebben volgens België niet voldoende toegang tot cultuur; dit terwijl zij de erfgenamen van ons erfgoed zijn. België vraagt de Europese Commissie om met voorstellen te komen om de deelname van jongeren aan cultuur te verbeteren. Daarbij zouden alle jongeren met 1 euro toegang moeten kunnen krijgen tot alle gesubsidieerde cultuurhuizen. Dit zou ook in de Raad in mei aan de ministers van Cultuur voorgelegd moeten worden. Van belang is dat er voldoende financiële middelen voor het Jeugdcompact worden ingeruimd. België stelt voor om zogenaamde informele gemengde Raadsbijeenkomsten te houden (met een rol voor

jongeren), een verplichte adviesfunctie van jongerenraden te introduceren en instrumenten te ontwikkelen die het lokale niveau meer bij het jeugdbeleid betrekken.

Portugal geeft een compliment aan het voorzitterschap. Stabiliteit in beleid is van belang voor het jeugdbeleid. De nadruk dient te liggen op sociale en beroeps-integratie. Ondernemerschap en vrijwilligerswerk zijn volgens Portugal ook belangrijk thema's in het jeugdbeleid. De Lissabonstrategie helpt het jeugdbeleid. De effecten kunnen immers nu gemeten worden en haalt het jeugdbeleid uit de marge. Daarbij worden nu ervaringen uitgewisseld.

Denemarken is tevreden met de cohesie in het beleid en blij met de rol van de Lissabonstrategie en de Nationale hervormingsprogramma's. Oostenrijk is blij met de discussie die voor meer coherentie in het beleid en zichtbaarheid van het jeugdbeleid zorgt. Het jeugdbeleid wordt versterkt door een intersectorale aanpak. Van belang is om de jeugd te betrekken bij de dialoog; hierbij is een horizontale aanpak zeer belangrijk. De OMC en het jeugdcompact verstrekken een goede basis voor verdere actie. Oostenrijk pleit voor maatwerk bij de aanpak van de mismatch tussen arbeidsmarkt en de jongeren.

Italië meldt succes met de strategie die gericht is op de lagere overheden met als doel meer jongeren aan het werk te krijgen. Volgens Italië is de dialoog de beste methode om het Jeugdcompact uit te voeren. Coördinatie en uitwisseling van ervaringen zijn belangrijke uitgangspunten. Italië vraagt aandacht voor 2009, het jaar van het onderwijs en creativiteit. Griekenland spreekt zich uit voor een verdere dialoog en samenwerking, die weer voor een bepaalde gerichtheid zorgt. De ministers voor Jeugdzaken moeten een nog prominentere rol spelen waarbij geïntegreerd beleid op alle niveaus van belang is.

Tsjechië pleit voor het gebruik van bestaande instrumenten en best practices. De gegevens over de jeugd moeten toegankelijk zijn, bijvoorbeeld door conferenties en seminars. Er dienen meer zomerbanen te komen om ervaring op te doen en de rol van vrijwilligerswerk is evident. Tsjechië geeft aan dat er indicatoren nodig zijn. De jeugd dient actief te participeren in de besluitvorming.

Hongarije onderstreeft dat het jeugdbeleid de jongeren de mogelijkheid biedt om hun eigen leven te leiden. Het compact dient ter versterking van het beleid en het OMC is een goed instrument om goede praktijken uit te wisselen. Roemenië onderstreept het belang van uitwisselen van informatie en goede relaties met de andere lidstaten. NGO's dienen door de lidstaten te worden aangespoord om beleid te vormen. Ook moet de dialoog met de jongeren aan worden gegaan. Ondernemerschap en actief burgerschap zijn zaken die als positief worden gekenmerkt. Volgens Roemenië vraagt het jeugdbeleid om een nieuwe dialoog tussen instellingen waarbij meer verbanden moet worden gelegd met gezondheidszorg en werkgelegenheid. Roemenië vindt dat onderwijsinstellingen beter moeten inspelen op de arbeidsmarkt.

Slovenië onderstreept het belang van het halen van de doelstellingen van het jeugdcompact. Van belang zijn de sociale aspecten, informeel onderwijs, horizontale aanpak, nieuwe uitdagingen, meer steun voor NGO's en het belang van tolerantie.

Nederland vindt het belangrijk dat de inbedding van het jeugdbeleid in de lidstaten nader wordt bestudeerd en de rol van de EU op het gebied van jeugdbeleid wordt verduidelijkt. Het is van belang om te werken aan een samenhangend jeugdbeleid met aansturing op het juiste niveau en ondersteuning vanuit de andere niveaus. Nederland onderstreept de cruciale rol van het lokale niveau voor het welslagen van het jeugdbeleid. Het EU-niveau is bij uitstek geschikt voor het uitwisselen van goede voorbeelden, die dan vervolgens moeten leiden tot het doorvoeren van verbeteringen op de lagere niveaus. De inzet van Nederland zal erop gericht zijn gebruik te maken van bestaande instrumenten in samenspraak met alle voor het jeugdbeleid relevante partners. Nederland vindt het van groot belang dat het verzamelen van informatie op het gebied van jeugdbeleid worden voortgezet. Voor de beoordeling van het nationale jeugdbeleid zijn statistieken afkomstig uit andere lidstaten van groot belang, hoewel gegevens nog slecht vergelijkbaar zijn. Het moet dienen om het lokale en nationale maatwerk te voorzien van inspirerende impulsen.

Zweden vormt samen met Frankrijk en Tsjechië het volgende voorzitterschapsteam. Zweden spreekt zich uit voor continuïteit. Het betrekken van jongeren in een vroege fase is essentieel. Zo zouden jongeren meer geconsulteerd moeten worden. Volgens Zweden zouden de regio's en gemeenten beter betrokken moeten worden bij het beleid. Het jeugdcompact moet goed vertaald worden voor de lokale niveaus. Zweden pleit voor een Europees kenniscentrum voor de goede voorbeelden uit de regio's.

Ierland heeft de jongste bevolking van de EU. Het economisch succes is afhankelijk van de partnershipakkoorden en consultatie. Het Jeugdcompact moet lokaal in werking worden gebracht; dat bepaalt het succes. Het belang van goede voorbeelden en het lokale niveau kan niet worden overschat. Actief burgerschap is hierbij essentieel.

Finland roept op tot een versterkte samenwerking. Het luisteren naar jongeren is van groot belang. Hierbij valt te denken aan informele fora of een gestructureerde dialoog. Luxemburg wijst op het motiveren van de jeugd. De jeugd moet betrokken worden waarbij machteloosheid voorkomen moet worden. Belangrijk is dat gekeken wordt naar werkgelegenheid en niet-informele scholing. Luxemburg pleit voor het versterken van het acquis en het stimuleren van de burgerzin.

Het Verenigd Koninkrijk benadrukt dat het jeugdbeleid lokaal moet plaatsvinden met inspraak van de jeugd. Daarbij moet het beleid goed geïntegreerd zijn. Volgens het Verenigd Koninkrijk zijn het OMC en het jeugdcompact de juiste instrumenten. Er is geen behoefte aan andere structuren. Litouwen beziet in het kader van een duurzame ontwikkeling van de maatschappij dat er behoefte is aan een goed jeugdbeleid. Van belang is de samenhang en de uitwisseling van goede voorbeelden en expertise. Jongeren moeten een participerende rol spelen; op lokaal en nationaal niveau. Algemene aandachtspunten hierbij zijn: sociaal welzijn, onderwijs en insluiting. Letland is zeer tevreden over het werk dat gedaan is in de Raadswerkgroep.

Estland hoopt in mei de echte conclusies te zien. Het is volgens Estland noodzakelijk de beschikbare informatie te verspreiden en de maatregelen om te zetten. Polen vraagt aandacht voor het weren van negatieve zaken op school, zoals geweld. Voor het omzetten van het beleid is goede communicatie van belang. Slovenië benadrukt dat alleen een wetgevend kader niet voldoende is. Aandacht moet er ook zijn op sociale insluiting. Slovenië steunt België bij haar punt over cultuur. Frankrijk wil de discussie de komende jaren voorttrekken. Het gezinsbeleid dient gecombineerd te worden met werkgelegenheid. Er dient een globale benadering in dienst van het individu te komen. Frankrijk denkt dat het goed zou zijn om de werkzaamheden van de Raad te verbeteren. Aangezien er weinig wetgevende instrumenten zijn, dient vooral gebruik te worden gemaakt van best practices en zou de Jeugdraad in gesprek moeten gaan met jongerendelegaties.

Malta ziet het jeugdbeleid als maatwerk en dat dient flexibel en creatief te zijn. Van belang is dat jongeren goede burgerlijke vaardigheden worden bijgebracht. Ook Malta ziet de relevantie van een horizontale aanpak. Bij de uitvoering zou de jeugdzorg meer betrokken moeten worden. Bulgarije wil de bestaande netwerken uitbreiden tot Europese netwerken waarbij kennis en ervaring uitgewisseld. Tevens pleit Bulgarije voor meer financiën voor jeugdorganisaties.

Het voorzitterschap vat samen dat cultuur, creativiteit en ondernemerschap belangrijke thema's zijn. De jongeren dienen betere toegang tot de maatschappij te hebben en verdienen gelijke kansen. De overheden zouden meer moeten kijken naar de aanwezige behoefte van jongeren. Het voorzitterschap denkt dat de huidige initiatieven een goede stap zijn, waarbij voorkomen moet worden dat nieuwe structuren ontstaan en er vervallen gaat worden in rapportageverplichtingen. Best practices zijn een goed middel voor het verbeteren van het jeugdbeleid.